

Mikael is geen vreemdeling!

Willem van Tongeren¹

De rechter zou in Nederland geboren tieners moeten aanspreken met hun voornaam en in begrijpelijke taal moeten uitleggen waarom zij niet in Nederland mogen blijven in plaats van de afstandelijke term ‘vreemdeling’ jegens hen te gebruiken en in ambtelijke taal te spreken.

In 2018 schreef ik over de tieners Howick en Lili,² die volgens de Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State naar Armenië konden worden uitgezet.³ Ik stoorde mij toen enorm aan het feit dat de Afdeling in haar uitspraak consequent, ondanks hun jarenlang verblijf in Nederland, sprak over Howick en Lili als ‘vreemdelingen’ en dat de Afdeling verder ook geen enkele moeite had gedaan om in begrijpelijke taal aan die twee tieners uit te leggen waarom zij *niet* in Nederland mochten blijven. Zes jaar later gaat het over de elfjarige Mikael.⁴ Ook deze in Amsterdam geboren tiener is in de uitspraak een ‘vreemdeling’, hoewel hij alleen Nederlands spreekt. Zwaar wordt het de ‘vreemdeling’ Mikael aangerekend dat *hij* zich (samen met zijn Armeense moeder), vanaf augustus 2016, voor circa één jaar, zou(den) hebben onttrokken aan contact met de vreemdelingrechtelijke instanties en uit beeld van die instanties zou(den) zijn gebleven. De Afdeling had Mikael, die het talent zou hebben in het nieuwe schooljaar gymnasiumonderwijs te gaan volgen, in haar uitspraak op zijn

Den Haag, 10 augustus 2024, kinderen uit asielzoekerscentra voeren actie voor een nieuw kinderpardon. Aanleiding is de zaak van Mikael en zijn moeder en de zaak rond het Oezbeekse gezin Babayants

© Jeroen Jumelet / ANP

minst bijvoorbeeld (beter) kunnen uitleggen waarom zijn ‘keuze’ (r.o. 13) als circa driejarige, en de keuze van zijn moeder, voor *zijn* rekening komt en waarom hij vanwege blijkbaar die keuze Nederland moet verlaten. Het in een uitspraak uitleggen van die uitspraak aan een ‘Nederlandse’ jongen van een jaar of tien, in plaats van het uitleggen van die uitspraak aan een ‘vreemdeling’, kan overigens ook de gedachten vormen en aanscherpen over hoe een uitspraak (uiteindelijk) moet luiden. Ik wijs, tot lering van de Afdeling, nog even op bijvoorbeeld de klare en kindvriendelijke taal van een Assense kinderrechter in haar fraaie uitspraak, in een zaak van een havo-4-leerling, waarin zij schreef: ‘Ik heb met je gesproken. Ik heb geluisterd naar wat jij wil’ etc.⁵ Ik roep de Afdeling nogmaals op om in volgende gevallen van een tiener, als de Amsterdamse Mikael, hem in een uitspraak niet langer afstandelijk ‘vreemdeling’ te noemen, maar ‘Mikael’ respectievelijk [voornaam] en hem daarnaast ook te zien als een tiener die in voor hem begrijpelijke taal een uitspraak die over hem gaat, moet kunnen lezen en begrijpen, en hem dus niet op te zadelen met formele onklare en kindonvriendelijke taal!⁶ •

Auteur

1. Mr. W.J.M. van Tongeren was tot 1 januari 2023 advocaat te Twello. info@advocaatvantongeren.nl.

Noten

2. W. Van Tongeren, ‘De vreemdelingen Howick en Lili’, *NJB*-blog 29 augustus 2018, njb.nl/blogs/de-vreemdelingen-howick-en-lili/.
3. ABRvS 24 augustus 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2815.
4. ABRvS 31 juli 2024,

ECLI:NL:RVS:2024:3109.

5. Rb. Noord-Nederland (zp. Assen) 17 oktober 2022, ECLI:NL:RBNNE:2022:4083.
6. Intussen is bekend geworden dat de moeder van Mikael een aanvraag heeft ingediend voor verblijf van Mikael bij zijn biologische vader, die intussen in Nederland een gezin zou hebben gesticht, een verblijf in het kader van het recht op gezinsleven. Mocht de ‘zaak Mikael’ op het bord van de Afdeling terechtkomen, kan zij zich alsnog revancheren.